

راهنمای طراحی شهری برای حفاظت از مکان‌های شلوغ در برابر حملات تروریستی

گردآوری و ترجمه

مهندس مریم اصلانی

مهندس احسان اصلانی

بهار ۱۳۹۵

سرنشانه	: اصلاحی، احسان، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدیدآور	: راهنمای طراحی شهری برای حفاظت از مکان‌های شلوغ در برابر حملات تروریستی/ گردآوری و ترجمه احسان اصلائی، مریم اصلائی.
مشخصات نشر	: تهران: اندیشگاه فناوری‌های نوین، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری	: ۱۱۳ص:، مصور (رنگی)، جدول، نمودار.
شابک	: ۱۵۰۰۰۰ ریال-3-978-600-8290-06-9 :
وضعیت فهرست نویسی	: قیفا
یادداشت	: کتابنامه، ص، ۱۱۳-۱۱۲.
موضوع	: تروریسم -- پیشگیری
موضوع	: طراحی از جرم در طراحی معماری
شناسه افروده	: بندی، مریم، ۱۳۶۱ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۵ ۴۵۸۴/الف۴۳۱/HV۶۴۳۱
رده بندی دیویی	: ۳۶۰۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۲۱۱۰۲

عنوان کتاب: راهنمای طراحی شهری برای حفاظت از مکان‌ها - شله در برابر حملات تروریستی
گردآوری و تألیف: مهندس احسان اصلائی، مهندس مریم اصلائی

نوبت چاپ: اول

سال چاپ: ۱۳۹۵

شمارگان: ۵۰۰ جلد

ناشر: اندیشگاه فناوری‌های نوین

چاپ و صحافی: پیشگام

قیمت: ۱۵۰۰۰۰ ریال

برای تهیه این کتاب می‌توانید به وبگاه www.aeroshop.ir مراجعه کنید
یا با شماره تلفن ۷۷۲۸۰۶۷۵ - ۰۲۱ تماس حاصل فرمائید.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر، متعلق به ناشر بوده و هرگونه بهره‌برداری
از مطالب آن با ذکر منبع، مجاز می‌باشد.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات	۶
فصل دوم: مبانی نظری	۱۸
فصل سوم: نمونه‌های موردی و سناریوهای طراحی	۷۶
فصل چهارم: جمع‌بندی	۱۰۲
منابع و مآخذ	۱۰۶

سخن‌ناشر

به همان اندازه که تروریست‌ها به قوانین اجتماعی و اصول دینی پایبند نیستند بررسی و حساب شده عمل می‌کنند. آن‌ها می‌دانند در صورت گرفتار شدن بدست نیروهای امنیتی خلاصی شان امکان پذیر نیست. آن‌ها ترجیح می‌دهند که بیشترین آثار عملیات تار آمیز و منفی مورد نظرشان موقعی حاصل می‌شود که در محل‌هایی عمل نمایند که از نظر جامعه مهم هستند. طراحان عملیات تروریستی می‌دانند که چنین جایی دارای حفاظت فیزیکی است و نفوذ به این جاها به سادگی میسر نیست ولی می‌بینیم با بهره‌گیری از خطای حفاظتی و ضعف در ساختارهای شهری حتی در محل‌های حفاظت شده نیز گاهی موفق عمل می‌کنند.

بواقع همیشه چالش بین نیروهای امنیتی و تروریست‌ها موجود است و روش‌ها مدام در حال تغییر. رصد رخدادها و تروریستی اخیر نشان می‌دهد که خنثی‌سازی اثر آن‌ها بطور کامل عملی نیست و هر یک از عملیات آن‌ها بنحوی جدید است و هرچه نکات ضعیف امنیتی بیشتر باشد کار تروریست‌ها را آسان‌تر می‌کند و عکس آن نیز صحیح است.

کاهش آسیب‌پذیری در چالش بین تروریست‌ها و نیروهای امنیتی یا به طراحی کاهش تهدیدات تروریستی زمانی میسر است که موارد موثر در امنیت و به عبارتی متاثر از تهدیدات تروریستی مطالعه شده متحد و مکمل هم عمل نمایند.

اگر چه بنا به مقتضیات معیارها متفاوت است ولی طراحی شهری در همه اجتماعات مشترک و دارای جایگاه ویژه‌ای است. از این نظر زمانی که سردار دکتر جلالی ریاست محترم سازمان پدافند غیرعامل کشور نسخه اولیه این اثر را ملاحظه نمودند به مستندات فم‌ا که در ایالات متحده بر روی آن

کار شده بود اشاره کردند. در ادامه وقتی مستندات و منابع اروپایی که در این تحقیق از آن‌ها استفاده شده است ملاحظه نمودند مورد تایید قرار گرفت.

سزای موضوعات فوق آقای مهندس احسان اصلانی مولف این اثر مهندس جوان بسیار با دقتی است و با توجه به سوابق طولانی اینجانب در این حوزه می‌توانم بگویم این کتاب مرجع قابل توجهی در طراحی اولیه شهری و با تجدید نظر در طرح‌های بهسازی شهری است.

ضمن آرزوی توفیق نویسنده محترم امید است این کتاب مورد کارشناسان طراحی شهری و پدافند هوایی نیز قرار بگیرد.

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

در حال حاضر، همه‌روزه در اغلب کشورهای دنیا شاهد آن هستیم که گروه‌های تروریستی با توسل به انواع و اقسام وسایل انفجاری و با کار گذاشتن بمب در اماکن عمومی و شلوغ همچون خیابان‌ها، بازارها، مساجد، ایستگاه‌های شبکه حمل و نقل عمومی و غیره جان غده کثیری از مردم بی‌گناه را می‌گیرند؛ لذا طراحان شهری ملزم به در نظر گرفتن اقداماتی جهت مبارزه با تروریسم به هنگام طراحی ساختمان‌های در شترس عموم و فضاهای باز عمومی هستند.

یک طراحی زمان خوب و مناسب است که حس امنیت را بدون درگیری ذهنی برای مردم ایجاد نماید؛ به گونه‌ای که محیط ساخته شده بازتابنده یک جامعه باز و فراگیر باشد. اگر محصول طراحی در ذهن کاربران خود اتفاقانده اقدامات امنیتی برود و به محدود نمودن و محروم ساختن عموم مردم از بسیاری از امکانات عمومی بیانجامد یا منجر به ایجاد نارضایتی و نارضایتی در اماکن شلوغ گردد در آن هنگام حس از خود بیگانگی نسبت به همه زوایای جامعه پدید خواهد آمد؛ بنابراین رویکرد بنیادین برای طراحی ساختمان‌ها و فضاهای بین آن‌ها ترکیب اقدامات مبارزه با تروریسم با روشی‌هایی متناسب با ویژگی‌های خاص و شرایط محلی است. در طی این فرآیند، طراحان باید کارفرمایان خود را به پذیرش رویکردی درخور و عملی تشویق نمایند. خلق این ترکیب با در نظر گرفتن محدودیت‌های موجود بدون این‌که مانعی در برابر یک طراحی خوب و مناسب ایجاد کنند به مهارت طراحان بستگی دارد.

در این کتاب با استناد به اسناد دولتی و آیین‌نامه‌های کشور انگلستان علاوه بر تشریح ماهیت تهدید، طبقه‌بندی انواع ریسک، تبیین چارچوب و فرآیند طراحی به ارائه راهکارهایی برای حفاظت از مکان‌های شلوغ در برابر حملات تروریستی پرداخته می‌شود. در ادامه برای توصیف و ترسیم ملموس‌تر راهکارها و اقدامات اشاره شده، تعدادی نمونه موردی و سناریوهای محتمل طراحی مورد

بررسی قرار می گیرد و در نهایت نیز مراحل پیشنهادی برای یک پروژه طراحی شهری برحسب اقدامات مبارزه با تروریسم بیان می گردد.

این راهنما علاوه بر ادارات و سازمان های دولتی، قابل استفاده طراحان، معماران، برنامه ریزان شهری، مهندسان عمران، ترافیک، مشاوران امنیتی، نیروی انتظامی و همچنین نهادهایی است که مسئولیت مدیریت مستمر و نگهداری از فضاهای عمومی را بر عهده دارند.

در پایان لازم است از حمایت های بی دریغ خانواده عزیزم که همواره یاریگر اینجانب بوده اند، سپاس گاری نمایم. همچنین کمال تشکر خود را از استاد ارجمند و فرهیخته جناب آقای دکتر فتح الله شمسایی، معرفندی که با راهنمایی های بی شائبه، سهم به سزایی در به ثمر رسیدن این اثر ایفا نمودند، ابراز می دارم.

نقطه نظرات و پیشنهادهای ارزشمند شما خوانندگان محترم می تواند به رفع کاستی های این کتاب کمک نموده و راهگشای نویسنده باشد. در صورت ایش های آتی باشد.

احسان اصلانی

زمستان ۱۳۹۴

Email: Ehsan_aslani88@yahoo.com